

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ

ДОКУМЕНТИ, АНАЛИТИКА И АРХИВА

КОДЕКС О АКАДЕМСКОМ ИНТЕГРИТЕТУ

Број: 04-363/1

Датум: 26. септембар 2019. године

На основу члана 67 став 1 тачка 16 и члана 162 Статута Универзитета у Новом Саду (број 01-173/1 од 13. фебруара 2019. године) и тачке 1 Основа за Кодекс о академском интегритету на високошколским установама у Републици Србији (Национални савет за високо образовање Републике Србије од дана 26. октобра 2016. године), Сенат Универзитета у Новом Саду на 13. седници одржаној дана 26. септембра 2019. године доноси

КОДЕКС О АКАДЕМСКОМ ИНТЕГРИТЕТУ

І ДЕО

АКАДЕМСКИ ИНТЕГРИТЕТ (ЧЕСТИТОСТ)

Циљ и функција Кодекса о академском интегритету

Члан 1

Кодексом о академском интегритету (у даљем тексту: Кодекс) уређују се стандарди академске честитости и поступак утврђивања неакадемског понашања на Универзитету у Новом Саду (у даљем тексту: Универзитет).

Основни циљ Кодекса је да заштити достојанство академске заједнице и чува моралне стандарде на Универзитету.

Подизање свести о потреби неговања и заштите академске честитости је основна функција Кодекса.

Чланови академске заједнице у обављању професионалног рада и испуњавању академских дужности, током научног и наставног рада, негују и штите академску честитост тако што се њихово деловање заснива на самосталном научно и наставном раду, спровођењу оригиналних (нових) научних истраживања, објављивању властитих резултата рада, строгом поштовању ауторских права других, као и другим академским обавезама предвиђеним Кодексом.

Академска заједница

Члан 2

Академску заједницу, у смислу Кодекса, чине: наставно и научно особље, студенти и ваннаставно особље Универзитета.

Кодекс се примењује и на лица која нису чланови академске заједнице, али учествују или су учествовала у раду установа на Универзитету.

Дужност поштовања Кодекса

Члан 3

Чланови академске заједнице се у обављању професионалног рада и испуњавању академских дужности придржавају правила Кодекса.

Уколико у јавности, мимо обављања професионалног рада и испуњавања академских дужности, иступају као чланови академске заједнице дужни су да поштују Кодекс.

Повреда Кодекса и друге врсте одговорности

Члан 4

Утврђивање одговорности за повреду Кодекса и неакадемско понашање (у даљем тексту: неакадемско понашање), не искључује грађанску, кривичну, прекршајну, управну, радну или дисциплинску одговорност члана академске заједнице.

Односи међу члановима академске заједнице

Члан 5

Чланови академске заједнице негују и развијају међусобне односе сарадње засноване на уважавању, разумевању и колегијалности.

Чланови академске заједнице у обављању свог професионалног рада и испуњавању академских дужности воде рачуна о интересима академске заједнице у целини и на Универзитету, негују и развијају академске слободе, аргументовану расправу, критички став, толеранцију, као и друге академске вредности.

У односу према члановима академске заједнице на Универзитету, као и према академској заједници у целини, чланови академске заједнице професионални рад обављају и академске дужности испуњавају одговорно, савесно, професионално, непристрасно и у доброј вери.

Академске дужности наставног и научног особља

Члан 6

Академске дужности наставног и научног особља су:

- да поштују и примењују циљеве образовања, стратегије, стандарде и правила која су установили установа и Универзитет;
- да наставни предмет и његов садржај буду квалитетни, научно релевантни и прецизни;
- да теже да у оквиру своје научне/стручне области и наставног предмета постижу и преносе релевантна научна знања;
- да омогуће једнаке услове за стицање знања, поштујући начело једнакости грађана;
- да испити и друга вредновања рада и активности студената буду отворена (јавна), благовремена, непристрасна и прецизна;
- да проверу писаних радова студената обављају савесно, обраћајући пажњу на то да ли радови садрже неки од облика неакадемског понашања попут: плагирања, лажног ауторства, измишљања и кривотворења резултата или аутоплагирања.

Научноистраживачки рад са испитаницима

Члан 7

У научноистраживачком раду са испитаницима истраживач је дужан да предузме разумне кораке да се спречи или отклони свака предвидива штета или неугодност коју истраживање може произвести код испитаника.

У научноистраживачком раду са испитаницима истраживач је дужан да тражи сагласност етичке комисије матичне установе пре отпочињања:

- истраживања са осетљивим лицима/групама;
- истраживања које захтева прикупљање података о испитаницима, а подаци се прибављају и од трећих лица која нису непосредна циљна група истраживања;
- истраживања у коме испитаници учествују без властитог знања или сагласности на почетку истраживања;
- истраживања о друштвено и лично осетљивим темама;
- истраживања које захтева инвазивне или потенцијално опасне процедуре било које врсте;
- истраживања које може да изазове психолошки дистрес, анксиозност, нелагоду или да доведе до штете, негативних последица или нарушавања физичког или психичког интегритета испитаника;
- истраживања које подразумева узорковање телесних течности или ткива испитаника;
- истраживања у коме није могуће заштитити идентитет учесника;
- истраживања које због методолошких разлога захтева да се пажња испитаника привремено скрене са правог предмета истраживања.

Када су испитаници пословно способна лица, истраживач је дужан да обезбеди њихову сагласност која потврђује да је испитаник разумео сврху истраживања, захтеве ситуације током истраживања и изричит пристанак на све радње предоченог истраживања.

Када су испитаници лица са ограниченом или без пословне способности, истраживач је дужан да обезбеди сагласност родитеља, односно старатеља.

Истраживач који користи податке о испитаницима које је неко други прикупио, као и истраживач који у оквиру мултидисциплинарног истраживања није непосредно учествовао у раду са испитаницима мора навести порекло података.

Забрана коришћења недозвољених средстава и поступака

Члан 8

Није дозвољено коришћење, подстицање на коришћење, помагање или толерисање употребе недозвољених техничких и других средстава и поступака приликом испуњавања предиспитних и испитних обавеза.

Забрана постављања додатних и неетичких услова

Члан 9

Није дозвољено постављање услова за приступање испиту (предиспитне обавезе) који нису садржани у студијском програму.

Посебно је забрањено наметање услова који би представљали остваривање личне материјалне или друге користи члану академске заједнице или трећем лицу.

Гаранције оригиналности (изворности) и тачности

Члан 10

Чланови академске заједнице одговорни су за оригиналност радова које објављују и тачност навођења информација, порекло идеја и података коришћених у раду.

Облици неакадемског понашања

Члан 11

У научноистраживачком и стручном раду није дозвољено: плагирање, лажно ауторство, измишљање и кривотворење резултата и аутоплагирање.

Наведене врсте неакадемског понашања се односе на: семинарски, дипломски, завршни, мастер и специјалистички рад, магистарску тезу, докторску дисертацију, додатак дипломи, рад у часопису, уџбеник, монографију, поглавље у зборницима и друге писане радове чланова академске заједнице.

Неакадемско понашање чине и други, блажи облици неакадемског понашања утврђени Кодексом.

Блажи облици неакадемског понашања су: нарушавање односа између чланова академске заједнице (члан 5 Кодекса), кршење академских дужности (члан 6 Кодекса), повреда правила рада са испитаницима (члан 7 Кодекса), коришћење недозвољених средстава и поступака (члан 8 Кодекса), постављање неетичких услова (члан 9 Кодекса), кршење гаранција оригиналности и тачности (члан 10 Кодекса), други облици неакадемског понашања (члан 17 Кодекса, измишљање или преправљање препорука и лажно представљање академских достигнућа, примање поклона или услуга за себе или треће лице уколико се тиме утиче на непристрасност у раду члана академске заједнице), корупција (члан 18 Кодекса), неосновано пријављивање (члан 19 Кодекса), злоупотреба положаја (члан 20 Кодекса), неетички интересни односи (члан 21 Кодекса), непримерено обављање ванакадемске делатности (члан 22 Кодекса), сукоб интереса (чл. 23 и 24 Кодекса) и забрана дискриминације (члан 27 Кодекса).

Плагирање

Члан 12

Плагирање је приказивање туђег рада или идеја као својих, у целини или делимично, без навођења изворног ауторства или изворника.

Плагирање је и противзаконито присвајање туђе интелектуалне својине и научноистраживачких резултата, те њихово приказивање као својих.

Не сматрају се плагирањем радње проистекле из ненамерне грешке која је довела до занемарљивог обима плагијата, односно аутоплагијата, сходно конкретном случају и стандардима који важе за дату научну област.

Облици плагирања

Члан 13

Облици плагирања су:

- дословно преузимање текста другог аутора са српског или страног језика (што обухвата и превођење), без навођења имена аутора и изворника из којег је текст преузет, као и без јасног обележавања преузетог дела;

- парафразирање текста другог аутора са српског или страног језика (што обухвата и превођење), без навођења имена аутора и изворника из којег је текст парафразиран, као и без јасног обележавања парафразираног дела;

- непрецизно цитирање, мимо правила цитирања прихваћених у предметној научној/стручној области, односно мимо правила цитирања у предметним часописима или по правилима издавача, са намером довођења у заблуду читаоца у погледу ауторства;

- свако друго приказивање туђих идеја и дела као својих.

Лажно ауторство

Члан 14

Лажно ауторство је навођење као аутора лица које није учествовало у стварању научног или стручног рада.

Лажно ауторство је и неетичко искоришћавање студентског рада и активности, пропуштање да се наведе помоћ у раду или непримењивање правила о групном раду на пројектима.

Измишљање и кривотворење резултата

Члан 15

Измишљање и кривотворење резултата је деловање којим се манипулише предметом, опремом или поступком истраживања са циљем да резултати научног истраживања буду намерно измишљени или подешени (кривотворени) у циљу потврђивања хипотезе истраживања.

Посебан облик измишљања и кривотворења резултата је несавесно приказивање или прикривање чињеница у извештајима о наставном, научноистраживачком и стручном раду.

Аутоплагирање

Члан 16

Аутоплагирање је поновно објављивање, у целини или делимично, раније објављеног или у другу сврху искоришћеног властитог рада, као новог и оригиналног, при чему се не наводи да је у питању већ објављен односно искоришћен рад.

Други облици неакадемског понашања

Члан 17

Други облици неакадемског понашања су измишљање или преправљање препорука и лажно представљање академских достигнућа, примање поклона или услуга за себе или треће лице уколико се тиме утиче на непристрасност у раду члана академске заједнице.

Забрана корупције

Члан 18

Члановима академске заједнице није дозвољено коруптивно понашање што подразумева одбијање сваког покушаја корупције, пријављивање случаја корупције о коме имају сазнања, као и сузбијање других облика корупције.

Неосновано пријављивање

Члан 19

Није дозвољено неосновано пријављивање плагијата, лажног ауторства, измишљања и кривотворења резултата, аутоплагирања, корупције, као и других облика неакадемског понашања.

Начин обављања професионалног рада и испуњавања академских дужности

Члан 20

Чланови академске заједнице професионални рад обављају и академске дужности испуњавају одговорно, савесно, професионално, непристрасно и прецизно, у складу са законом, другим општим актима и Кодексом.

Није дозвољено злоупотребити властити положај или утицај у академској заједници да би се стекле погодности за себе или треће лице, нити је дозвољено било какво деловање против интереса академске заједнице у целини.

Неетички интересни односи према другим члановима академске заједнице

Члан 21

Чланови академске заједнице не смеју стварати неетичке интересне односе са другим члановима заједнице којима се утиче на одговорно, савесно, професионално, непристрасно и прецизно обављање професионалног рада и испуњавање академских дужности, а посебно са члановима академске заједнице са којима су у хијерархијском односу, као и односу који укључује оцењивање туђег рада и достигнућа или одлучивање о академском статусу и професионалном напредовању, погодностима, награђивању или кажњавању.

Ванакадемске делатности

Члан 22

Члану академске заједнице није дозвољено обављање било какве ванакадемске делатности која је у супротности са темељним моралним академским вредностима.

Овом забраном нису обухваћене делатности које произлазе из Уставом и законом гарантованих људских и мањинских права и слобода.

Сукоб интереса

Члан 23

Члан академске заједнице дужан је да избегава сукоб интереса.

Сукоб интереса постоји у случају да приватни интерес члана академске заједнице или са њим повезаног лица утиче, или може утицати, на одговорно, савесно, професионално и непристрасно обављање професионалног рада и испуњавање академских дужности.

Приватни интерес и повезана лица

Члан 24

Приватни интерес је било који облик остварења користи или погодности за члана академске заједнице или са њим повезаног лица, који се остварује у обављању професионалног рада или испуњавању академских дужности на установи или Универзитету.

Приватним интересом се сматрају и радње и активности које проистичу из обављања професионалног рада и испуњавања академских дужности, а којима се повезана лица стављају у повлашћен положај.

Повезаним лицима сматрају се особе које су са чланом академске заједнице:

- у браку или ванбрачној заједници;
- у крвном сродству у правој линији,
- у крвном сродству у побочној линији или у тазбинском сродству закључно са другим степеном сродства;
- у односу заснованом на усвојењу;
- у другом односу у коме постоји приватни интерес и лична повезаност са чланом академске заједнице која утиче на објективност.

Оцена успешности

Члан 25

Сваки члан академске заједнице подложен је оцени академске успешности (компетенција).

Оцењивање академске успешности мора бити утемељено на унапред утврђеним и јавним критеријумима који се заснивају на непристрасности.

Оцењивање рада чланова академске заједнице

Члан 26

Оцена рада чланова академске заједнице се заснива искључиво на критеријумима који су од значаја за обављање професионалног рада и испуњавање академских дужности: показаној стручности, таленту и резултатима професионалног рада и академских дужности.

Критеријуми су засновани на закону, општим актима матичне установе и Универзитета.

Забрана дискриминације

Члан 27

Забрањен је сваки облик дискриминације према члановима академске заједнице.

Посебно је забрањена дискриминација приликом оцењивања успешности и рада чланова академске заједнице, вредновања услова за професионално напредовање и у спровођењу целокупног поступка за професионално напредовање.

II ДЕО

ПОСТУПАК УТВРЂИВАЊА НЕАКАДЕМСКОГ ПОНАШАЊА

Правни основ

Члан 28

Поступак утврђивања неакадемског понашања спроводи се на основу закона, Кодекса и других општих аката Универзитета и јединица у саставу Универзитета (у даљем тексту: матичне установе).

У поступку утврђивања неакадемског понашања сходно се примењује закон којим се уређује општи управни поступак, ако Кодексом није другачије уређено.

Заштита интереса чланова академске заједнице

Члан 29

Органи који спровode поступак утврђивања неакадемског понашања воде рачуна о интересима чланова академске заједнице који учествују у поступку, као и о интересима Универзитета, академске заједнице у целини и трећих лица.

Начело истине

Члан 30

Органи поступка утврђивања неакадемског понашања дужни су да потпуно и правилно утврде све релевантне чињенице и околности.

Ефикасност и економичност поступка

Члан 31

Поступак утврђивања неакадемског понашања спроводи се у разумном року, тако да се оствари заштита права и интереса чланова академске заједнице који учествују у поступку, чланова академске заједнице Универзитета, као и интереса трећих лица и академске заједнице у целини.

Поступак утврђивања неакадемског понашања спроводи се са што мање трошкова за учеснике поступка, али не на штету прибављања свих доказа и утврђивања релевантних чињеница.

Право изјашњења учесника поступка

Члан 32

Учесницима поступка утврђивања неакадемског понашања мора бити омогућено да се изјасне о доказима и релевантним чињеницама.

Учесници у поступку се изјашњавају усмено на записник или писаним путем.

Одлучивање

Члан 33

У поступку утврђивања неакадемског понашања одлучује се на основу утврђених релевантних чињеница и савесне, брижљиве и непристрасне оцене сваког доказа посебно и свих доказа заједно.

Независност у одлучивању

Члан 34

Органи поступка утврђивања неакадемског понашања независно доносе одлуку на основу утврђених релевантних чињеница и оцене доказа.

Нису дозвољене радње којима се жели утицати на независан рад органа поступка.

Двостепеност

Члан 35

Против одлуке донете у првостепеном поступку утврђивања неакадемског понашања, учесници у поступку, њихови пуномоћници и заступници имају право жалбе.

Правна помоћ

Члан 36

Органи који спроводе поступак утврђивања неакадемског понашања старају се да непознавање права не буде на штету права и интереса члана академске заједнице који учествује у поступку.

Употреба језика и писма

Члан 37

Поступак утврђивања неакадемског понашања води се на српском језику, уз коришћење ћириличног писма.

Уколико је учесник поступка припадник националне мањине, поступак се може водити на језику и уз коришћење писма те националне мањине уколико су у службеној употреби у Аутономној покрајини Војводини.

Учеснику у поступку који није држављанин Републике Србије биће омогућено да користи свој језик, уколико је могуће обезбедити преводиоца.

Разлози за изузеће

Члан 38

Члан органа који спроводи првостепени или другостепени поступак утврђивања неакадемског понашања биће изузет ако је:

- странка у поступку, односно пуномоћник или заступник учесника поступка;

- са учесником у поступку, његовим пуномоћником или заступником крвни сродник у правој линији, у побочној линији закључно до четвртог степена, супружник или тазбински сродник закључно до другог степена сродства, чак и у случајевима када је брак престао;

- са учесником у поступку, његовим пуномоћником или заступником у односу стараоца, усвојиоца, усвојеника или хранитеља;

- учествовао у првостепеном поступку (покретањем, одлучивањем или на други начин);

- учеснику у поступку био ментор, члан комисије за избор у звање или комисије за одбрану дипломског, магистарског, мастер или докторског рада, односно руководилац пројекта на коме учесник у поступку ради или је радио;

Члан органа који спроводи поступак утврђивања неакадемског понашања дужан је да, чим сазна да постоји неки од разлога за изузеће из става 1 овог члана, прекине даљу активност у поступку и о томе обавести орган који решава о изузећу.

Ако члан органа који спроводи поступак утврђивања неакадемског понашања жели да буде изузет из других разлога, обавестиће о томе исти орган.

Члан органа који спроводи поступак утврђивања неакадемског понашања не може бити лице коме је изречена мера за утврђено неакадемско понашање.

Захтев за изузеће и одлучивање

Члан 39

Учесник у поступку утврђивања неакадемског понашања може захтевати изузеће члана поступајућег органа уколико постоје разлози наведени у члану 38 Кодекса, као и у случају када постоје друге околности које доводе у сумњу непристрасност члана поступајућег органа.

У захтеву за изузеће морају се навести разлози за изузеће.

Члан поступајућег органа чије се изузеће тражи не може, све до доношења одлуке о изузећу, обављати било какве радње или активности у поступку.

О изузећу члана поступајућег органа одлучује стучни орган матичне установе, односно Сенат Универзитета, закључком против којег није допуштена посебна жалба.

Новог члана поступајућег органа бира исти орган који је изабрао изузетог члана, са мандатом до завршетка тог поступка утврђивања неакадемског понашања.

Учесници у поступку

Члан 40

Учесници у поступку утврђивања неакадемског понашања су чланови академске заједнице (члан 2 Кодекса) који су поднели предлог или иницијативу за покретање поступка или је против њих покренут или се води поступак утврђивања неакадемског понашања, као и лица изван академске заједнице која су иницирала покретање поступка.

Учесници у поступку утврђивања неакадемског понашања могу бити и лица која ради заштите својих права или правних интереса учествују поступку, у складу са Кодексом.

Учесници у поступку имају статус странке, сходно закону који уређује општи управни поступак.

Заступање

Члан 41

Учесник у поступку утврђивања неакадемског понашања или више њих, могу имати властито или заједничког пуномоћника или заступника.

Пуномоћник је лице које није члан академске заједнице, а које је од учесника поступка писаним пуномоћјем овлашћено да учествује у поступку ради заштите права и интереса учесника у поступку, као и да предузима правне радње у поступку у њихово име.

Заједнички заступник је лице које је један од учесника у поступку кога су остали учесници одредили да предузима правне радње у поступку у њихово име.

Пуномоћје се може дати или опозвати и усмено на записник.

У случају одређивања пуномоћника или заступника, сваки учесник поступка задржава право да непосредно учествује у поступку предузимањем правних радњи.

Учесник у поступку који је присутан када његов пуномоћник или заступник даје изјаву, може непосредно после дате изјаве изменити или опозвати изјаву свог пуномоћника или заступника.

Органи у поступку

Члан 42

Органи који учествују у првостепеном поступку утврђивања неакадемског понашања су:

- етичка комисија матичне установе, која се бира на мандатни период од три године (у даљем тексту: првостепена етичка комисија);
- стручни орган матичне установе;
- стручна комисија која се бира на период до окончања поступка утврђивања неакадемског понашања,
- орган пословођења матичне установе;

Органи који учествују у другостепеном поступку утврђивања неакадемског понашања су:

- Одбор за етичка питања Универзитета, који се састоји од 7 чланова који се бирају из реда наставника или истаживача одговарајућег научног звања са установа на Универзитету, на предлог ректора Универзитета (1 члан) и сваког стручног већа Универзитета (укупно 6 чланова), од стране Сената Универзитета на мандат од три године, водећи рачуна о њиховом угледу као чланова академске заједнице;
- Сенат Универзитета.

Предлагачи и иницијатори покретања поступка

Члан 43

Предлог за покретање поступка утврђивања неакадемског понашања (у даљем тексту: предлог) могу поднети чланови академске заједнице из члана 2 Кодекса.

Иницијативу за покретање поступка утврђивања неакадемског понашања (у даљем тексту: иницијатива) може поднети свако.

О иницијативи одлучује првостепена етичка комисија.

На закључак о одбацивању иницијативе може се поднети жалба Одбору за етичка питања Универзитета.

Поднесци

Члан 44

Поднесци у поступку утврђивања неакадемског понашања су: предлог, иницијатива и сва друга писмена путем којих се учесници поступка обрађају органима лично или преко заступника или пуномоћника.

Поднесци се подnose у писаној форми или путем електронске поште, и прописно се евидентирају (заводе).

Орган који прими поднесак, али није надлежан за поступање у тој фази поступка, поднесак доставља надлежном органу.

Садржина поднеска

Члан 45

Сваки поднесак мора бити разумљив толико да се по њему може поступати.

Поднесак садржи обавезне опште елементе: назив органа којем се упућује, број предмета на који се односи (уколико број постоји), предлог, име, презиме, адресу подносиоца поднеска и његов потпис.

Предлог за покретање поступка

Члан 46

Обавезни посебни елементи предлога или иницијативе за покретање поступка утврђивања неакадемског понашања, поред општих (из члана 45 Кодекса) су:

- докази у прилог основа сумње да је дошло до неакадемског понашања;
- образложење предлога.

Уколико подносилац предлога или иницијативе за покретање поступка утврђивања неакадемског понашања изричито затражи, и то разумно образложи, његови лични подаци третираће се као поверљиви и могу бити доступни само члановима органа поступка утврђивања неакадемског понашања.

Подношење предлога

Члан 47

По правилу, предлог или иницијатива се подnose првостепеној етичкој комисији матичне установе - оне на којој је лице против кога се подноси предлог или иницијатива запослено, било запослено, студира, студирало или завршило основне, мастер, специјалистичке, интегрисане или докторске студије, односно одбранило рад.

Поступак у случају коауторства

Члан 48

У случају коауторства, односно других облика научноистраживачке сарадње чланова академске заједнице из две или више установа, надлежна за поступак утврђивања неакадемског понашања је једна од матичних установа коаутора или сарадника.

У случају коауторства или других облика научноистраживачке сарадње чланова академске заједнице из две или више установа где је могуће прецизно утврдити о ком аутору је реч, одговорност за неакадемско понашање је индивидуална.

Неуредност поднеска

Члан 49

Уколико поднесак садржи недостатак који онемогућава поступање органа, било да је неразумљив или непотпун, поступајући орган одредиће рок од најдуже 30 дана у коме је подносилац дужан да отклони недостатке, уз претњу одбацивања поднеска.

Када подносилац отклони недостатке у остављеном року, сматраће се да је поднесак од почетка био уредан.

Уколико подносилац у остављеном року не отклони недостатке, поступајући орган ће закључком одбацивати такав поднесак.

Против закључка из претходног става овог члана дозвољена је жалба која се подноси Одбору за етичка питања Универзитета, у року од 15 дана од дана пријема закључка.

Анонимни или лажно потписани предлози, иницијативе или поднесци сматрају се неуредним.

Вођење записника о току поступка

Члан 50

Сваки орган који учествује у поступку утврђивања неакадемског понашања води записник и евидентира поднете поднеске.

Записнике и списе предмета доставља следећем поступајућем органу у поступку утврђивања неакадемског понашања.

Записници и одлуке се достављају учесницима поступка утврђивања неакадемског понашања.

Покретање првостепеног поступка

Члан 51

Уредан предлог или иницијатива се у року од осам дана од дана пријема достављају лицу против кога су поднети, а то лице може у року од 15 дана од дана пријема предлога или иницијативе доставити писано изјашњење о наводима из предлога или иницијативе.

Сматра се да је достављање извршено и када је учињено путем електронске поште, уколико је потврђен пријем.

По протеклу рокова из става 1 овог члана, првостепена етичка комисија ће, ако утврди да постоје основи сумње у неакадемско понашање, донети решење о покретању поступка утврђивања неакадемског понашања, већином гласова од укупног броја чланова.

Решење о покретању поступка утврђивања неакадемског понашања доставља се учесницима у поступку и Одбору за етичка питања Универзитета.

Одбијање предлога или иницијативе

Члан 52

Када утврди да су предлог или иницијатива уредни, али да не постоје основи сумње у неакадемско понашање, првостепена етичка комисија ће донети решење о одбијању покретања поступка утврђивања неакадемског понашања.

На ово решење може се изјавити жалба Одбору за етичка питања Универзитета у року од 15 дана од дана достављања решења.

У случају из става 1 овог члана, првостепена етичка комисија је дужна да размотри и утврди да ли предлог садржи елементе злонамерне (малициозне) или шиканирајуће пријаве и у случају основа сумње може решењем покренути поступак за утврђивање неакадемског понашања подносиоца предлога.

Злонамерна (малициозна) пријава је она која се заснива на претежно неистинитим наводима и поднета је са намером доношења штете или повреде угледа или части, а шиканирајућа пријава је неистинита пријава узнемиравајућег садржаја за просечног грађанина.

Захтев за образовање стручне комисије

Члан 53

Решење о покретању поступка утврђивања неакадемског понашања садржи и захтев стручном органу матичне установе да отпочне поступак формирања стручне комисије.

Одбор за етичка питања Универзитета и Сенат Универзитета у сваком тренутку могу затражити од матичне установе извештај о поступку формирања стручне комисије и о току првостепеног поступка.

Састав стручне комисије

Члан 54

Стручна комисија се састоји од редовних професора или истраживача одговарајућег научног звања, и то:

- два члана из одговарајуће или блиске научне области, које бира стручни орган матичне установе по отпочињању поступка формирања стручне комисије;
- једног члана кога бира Сенат Универзитета, а који није запослен у матичној установи;
- једног члана кога бира Национални савет за високо образовање, а који није запослен у матичној установи.

Лица која су као наставници или истраживачи претходно написали позитивну рецензију рада, ментор и чланови комисије за оцену и за одбрану рада, потписници извештаја и учесници у поступку утврђивања неакадемског понашања, као и друга заинтересована лица, не могу бити чланови стручне комисије.

Члан комисије не сме се налазити у сукобу интереса који је прописан Кодексом.

Поступак формирања стручне комисије

Члан 55

Стручни орган матичне установе на првој наредној седници отпочиње формирање стручне комисије одлуком о избору два члана, а на истој седници упућује писане захтеве

Сенату Универзитета и Националном савету за високо образовање да изабере по једног члана стручне комисије.

Сенат Универзитета и Национални савет за високо образовање у року од 30 дана од пријема захтева из става 1 овог члана бирају по једног члана стручне комисије, о чему достављају писмено стручном органу матичне установе.

У периоду од 15. јула до 31. августа рокови мирују.

Стручни орган матичне установе ће на првој наредној седници по пријему оба писмена из става 2 овог члана, донети одлуку о образовању и саставу стручне комисије и доставити је члановима.

Одлука о образовању и саставу стручне комисије доставља се и Сенату Универзитета, преко Одбора за етичка питања Универзитета, и Националном савету за високо образовање.

Начин рада и одлучивања стручне комисије

Члан 56

Стручна комисија обавља процену оригиналности рада уз помоћ свих или неких од следећих активности:

- непосредним упоређивањем садржине рада са радом за који постоје основи сумње да је плагиран;
- софтверском анализом;
- коришћењем других метода и стандарда који су подобни за научноистраживачку област из које је рад;
- прибављањем мишљења ментора, чланова комисије за оцену и комисије за одбрану, рецензента или одговарајућег стручног органа матичне установе;
- прибављањем мишљења других стручних лица и тела чије је деловање у вези са универзитетском делатношћу.

Стручна комисија ради у пуном саставу и одлучује већином гласова од укупног броја чланова, то јест са најмање три гласа.

Изузетно, по одлуци Сената Универзитета, стручна комисија може да ради у саставу од три члана и одлучује једногласно.

Доношење и достављање стручног мишљења

Члан 57

Стручна комисија у року од 60 дана од дана свог формирања доноси стручно мишљење са образложењем и доставља га стручном органу матичне установе који га прослеђује првостепеној етичкој комисији.

Рок из става 1 овог члана изузетно може бити продужен за 30 дана, на образложени предлог стручне комисије, о чему закључком одлучује првостепена етичка комисија.

У периоду од 15. јула до 31. августа рокови мирују.

Стручно мишљење доставља се лицу против кога се води поступак утврђивања неакадемског понашања, са поуком о праву на изјашњење у року од седам дана.

Извештај првостепене етичке комисије

Члан 58

На основу стручног мишљења стручне комисије и писаног изјашњења лица против кога је поступак утврђивања неакадемског понашања покренут (уколико је изјашњење достављено), имајући у виду све релевантне чињенице, првостепена етичка комисија ће у року од 15 дана од дана достављања стручног мишљења стручне комисије, саставити извештај са предлогом и доставити га стручном органу матичне установе.

Истовремено, првостепена етичка комисија може органу пословођења матичне установе предложити, уз образложење, суспензију лица против кога се води поступак утврђивања неакадемског понашања.

Уз извештај из става 1 овог члана може се решењем покренути поступак утврђивања неакадемског понашања ментора, рецезената и чланова комисије за писање извештаја о наставном и научноистраживачком раду, уколико постоје основи сумње у њихово неакадемско понашање.

Извештај првостепене етичке комисије доставља се лицу против кога се води поступак утврђивања неакадемског понашања.

Доношење првостепене одлуке и предлог мере

Члан 59

Стручни орган матичне установе на првој наредној седници одлучује о извештају са предлогом првостепене етичке комисије, већином гласова од укупног броја чланова.

Одлука стручног органа матичне установе којом је утврђено неакадемско понашање, са образложењем и предлогом мере, доставља се органу пословођења матичне установе.

Одлука из става 2 овог члана доставља се лицу против кога се води поступак утврђивања неакадемског понашања.

Мере за утврђено неакадемско понашање

Члан 60

За утврђено неакадемско понашање у виду: плагирања, лажног ауторства, измишљања или кривотворења резултата и аутоплагирања, могу се предложити мере:

- поништавање јавне исправе: дипломе о стеченом научном звању доктора наука, магистра наука, звања мастера или другог стручног звања, као и додатка дипломи, уколико је стицање звања резултат утврђеног неакадемског понашања из става 1 овог члана

- одузимање наставничког или сарадничког звања, уколико је избор у звање резултат утврђеног неакадемског понашања из става 1 овог члана.

Поступке из прве и друге алинеје става 1 овог члана покреће орган пословођења матичне установе, а воде се сходно закону којим је уређен општи управни поступак.

Мере за утврђени блажи облик неакадемског понашања

Члан 61

За утврђени блажи облик неакадемског понашања у виду: нарушавања односа између чланова академске заједнице, кршења академских дужности, повреде правила рада са

испитаницима, коришћења недозвољених средстава и поступака, постављања неетичких услова, кршења гаранција оригиналности и тачности, других облика неакадемског понашања, корупције, неоснованог пријављивања, злоупотребе положаја, неетичких интересних односа, непримереног обављања ванакадемске делатности, сукоба интереса и забране дискриминације, могу се предложити и изрећи мере:

- опомене;
- јавне опомене;
- јавне осуде.

Сразмерност мере и повреде

Члан 62

Врста мере из члана 60 и 61 Кодекса предлаже се или изриче сразмерно тежини неакадемског понашања, штети која је нанета угледу матичне установе и Универзитета, активности које је учинилац предложио да ће предузети ради отклањања последица неакадемског понашања и процене да ће изречена мера довољно утицати на њега како не би поновио неакадемско понашање.

Објављивање и евиденција мера за утврђени блажи облик неакадемског понашања

Члан 63

Опомена се изриче у форми писаног упозорења, без објављивања, и уноси се у евиденцију о изреченим мерама за утврђено неакадемско понашање, али не чини саставни део досијеа члана академске заједнице.

Јавна опомена објављује се на седници стручног органа матичне установе и уноси се у досије члана академске заједнице.

Јавна осуда објављује се на седници стручног органа матичне установе и Сената Универзитета, као и на интернет сајту матичне установе и Универзитета и уноси се у досије члана академске заједнице.

Јавна опомена и јавна осуда објављују се одмах по коначности одлуке о изрицању.

Органи и поступак утврђивања неакадемског понашања за чланове академске заједнице при Универзитету

Члан 64

Органи првостепеног поступка су:

- етичка комисија коју образује ректор;
- стручни орган Универзитета које чини матично стручно веће Универзитета;
- стручна комисија Универзитета коју чине два члана из реда запослених на Универзитету, један члан из одговарајуће или блиске научне области којег, на предлог ректора, бира матична установа и један члан којег бира Национални савет за високо образовање.

Поступак утврђивања неакадемског понашања против чланова академске заједнице при Универзитету води се по правилима поступка утврђеним Кодексом.

Жалба на првостепену одлуку

Члан 65

Лице против којег је изречена мера за утврђено неакадемско понашање, као и подносилац предлога или иницијативе, имају право жалбе на првостепену одлуку Сенату Универзитета, а која се подноси преко Одбора за етичка питања Универзитета, у року од 15 дана од дана пријема одлуке.

Одбор за етичка питања Универзитета жалбу доставља учесницима у поступку утврђивања неакадемског понашања и првостепеној етичкој комисији.

Одбор за етичка питања Универзитета приликом разматрања навода жалбе првенствено проверава да ли су поштована процесна правила у првостепеном поступку.

Приликом разматрања навода жалбе, Одбор за етичка питања Универзитета може затражити додатна објашњења од свих учесника у поступку утврђивања неакадемског понашања, као и других стручних лица која нису учествовала у првостепеном поступку.

Доношење другостепене одлуке

Члан 66

У року од 60 дана од дана пријема жалбе, Одбор за етичка питања Универзитета предлаже, уз образложење, одлуку Сенату Универзитета.

Сенат Универзитета може потврдити, преиначити или укинути првостепену одлуку, по предлогу Одбора за етичка питања Универзитета.

У случају да Сенат Универзитета не прихвати предлог одлуке Одбора за етичка питања Универзитета, донеће другачију одлуку којом може потврдити, преиначити или укинути првостепену одлуку, коју ће образложити.

У случају укидања првостепене одлуке, Сенат Универзитета ће упутити првостепену етичку комисију које радње треба предузети или које доказе треба извести у првостепеном поступку.

Правно дејство и достављање другостепене одлуке

Члан 67

Одлука о изреченој мери за утврђено неакадемско понашање доноси се на основу Закона о високом образовању, Статута Универзитета и Кодекса, доставља се учесницима у поступку и објављује се на интернет сајту матичне установе и Универзитета.

Одлука Сената Универзитета је коначна у поступку утврђивања неакадемског понашања.

Одлука из става 2 овог члана доставља се учесницима у поступку, матичној установи (првостепеној етичкој комисији и стручном органу).

Матична установа доставља Националном савету за високо образовање другостепену одлуку којом се изриче мера за утврђено неакадемско понашање, у року од осам дана од дана пријема.

Понављање поступка

Члан 68

У случају сазнања о постојању нових релевантних чињеница а које нису биле познате док је вођен поступак утврђивања неакадемског понашања, првостепена етичка комисија може, сходно закону којим се уређује општи управни поступак и у роковима утврђеним тим законом, по подношењу образложеног предлога или иницијативе, или на сопствену иницијативу, поново покренути првостепени поступак.

Када истекне пет година од када је одлука постала коначна, више не може да се захтева понављање поступка, нити може да се понови поступак утврђивања неакадемског понашања.

Прелазне и завршне одредбе

Члан 69

Већ изабрани органи у поступку утврђивања неакадемског понашања настављају са радом до истека мандата, по правилима која су важила у време започињања поступка.

Започети поступци утврђивања неакадемског понашања на Универзитету према прописима који су важили до дана ступања на снагу Кодекса, окончаће се по тим прописима.

У поступцима из става 2 овог члана у којима је изјављена жалба до ступања на снагу Кодекса, другостепени поступак окончаће се према прописима по којима је жалба изјављена.

Члан 70

Кодекс ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Универзитета, а објављује се и на интернет сајту Универзитета.

Ступањем на снагу Кодекса престају да важе Кодекс о академском интегритету Универзитета у Новом Саду (донет 22. децембра 2016. године) и Правилник о поступку утврђивања повреде Кодекса о академском интегритету Универзитета у Новом Саду (донет 23. марта 2017. године).

Кодекс се у писаној форми доставља свим матичним установама које ће у року од најдуже 90 дана ускладити своје опште акте са Кодексом и доставити их Сенату Универзитета, у року од седам дана од дана доношења.

Матичне установе могу преузети интегрални текст Кодекса и примењивати га као кодекс о академском интегритету матичне установе.

Сенат Универзитета ће у року од 60 дана од дана пријема кодекса из става 3 овог члана установити да ли је кодекс усклађен са Основама за Кодекс о академском интегритету на високошколским установама у Републици Србији и проследити га, уз мишљење о усклађености, Националном савету за високо образовање.

ПРЕДСЕДНИК СЕНАТА

Проф. др Дејан Јакшић